

Proefontgraving Arler

Hans Gerretsen

In de voorbereiding van het opgravingsproject ARLER II was het voor de planning van de benodigde capaciteit nodig om een proefgat te graven. Dit is inmiddels gebeurd in december 1996. Het proefgat kreeg een lengte van 2.40 m, een breedte van 1.40 m en een diepte van 1.10 m. De diepte t.o.v. het maaiveld was echter slechts 55 cm. De rest was opgebrachte grond. De locatie is gekozen bij de afscheiding bij de huidige moestuin van de fam. Bos, waar ook resten van Arler in de grond vermoed werden. In het proefgat werd inderdaad een hol klinkende fundering aangetroffen, bestaande uit kloostermoppen (29x14x6cm).

In totaal is ca. 4 m³ grond verzet. Hiervan is ca. 2 m³ gegraven met de schop en de rest moeizaam verwijderd met troffel en schop. Van de 4 m³ grond was ± 1 m³ puin. Het aantal gewerkte uren is 30. Omdat verwacht wordt dat de grond in de uiteindelijke te graven sleuf ongeveer dezelfde samenstelling zal hebben geeft dit een aardig idee van de benodigde capaciteit.

Rond april 1997 wordt gestart met een sleuf van ± 60 meter lengte, die met een breedte van 2 meter en een diepte van 55 cm een grondverzet vergt van ruim 60 m³. Dit vergt dan ook een ruim 15 keer zo grote capaciteit als voor het proefgat nodig was, dus ca. 500 uur. Nu lijkt dit niet zoveel, doch ervan uitgaande dat het gemiddelde werkgroep lid ongeveer 5 uur per week komt graven en er verwacht wordt dat er dan gemiddeld 8 personen bezig zijn, betekent dit toch nog zo'n 12 weken werk! Enthousiasme van de leden is dus een grote wens.

Tijdens het ontgraven zijn de volgende vondsten gedaan.

1. Botfragmenten (totaal 163 stuks)

3 gebitfragmenten, 2 kiezen, 3 versteende botten en 155 beenderfragmenten. Bij versteende botten mogelijk 2 werktuigen.

2. Aardewerkfragmenten (totaal 252 stuks)
Veel volksaardewerk, maar ook siegburg- en baardmankruik-fragmenten, gekenmerkt door brandvlekken, al of niet gedeeltelijk geglaazuurd.
3. Porseleinfragmenten (totaal 56 stuks)
Waaronder Delfts-boerenporselein en fragmenten van tegeltjes.
4. Leisteenfragmenten (totaal 11 stuks),
Met de bekende gaatjes, waardoor deze daklei bevestigd werd met spijkers. Hierbij een bijzonder fragment met drie naast elkaar liggende gaatjes.
5. Vensterglasfragmenten (totaal 49 stuks)
Variërende dikte met vele verkleuringen.
6. Pijpfragmenten (totaal 34 stuks)
Waarvan 8 kopfragmenten of koppen en 26 steelfragmenten.
7. IJzerfragmenten (31 stuks)
In hoofdzaak gesmede spijkers en bouten.
8. Allerlei zwerfstenen (29 stuks),
Van verschillende grootte.
9. Houtfragmenten (div)
Waaronder 2 nog gehele paaltjes (doorsnede 8x8 cm).
10. Eén knoop
11. Kloostermoppen,
Deze van de funderingsresten afkomstige kloostermoppen zijn aangetroffen in een recent paalgat.

Behalve de ijzerwerkfragmenten zijn alle gevonden voorwerpen inmiddels schoongemaakt. Gelet op het grote aantal vondsten is er bij het graven van de proefsleuven in het eigenlijke onderzoek dus nogal wat te verwachten! Een grote hoeveelheid kratten en een opslagruimte is dus dringend benodigd.

Als u bij het lezen van dit artikel de lust op voelt borrelen om mee te doen met het onderzoek, aarzel dan niet en neem contact op met dhr. Nieland, tel. 0341-358709. Kennis van zaken is wel meegenomen, maar niet vereist. En al doende leert men.

+++